

IMPACTUL FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE A CADRELOR DIDACTICE ASUPRA UNEI EDUCAȚII DE CALITATE

IMPACT OF CONTINUOUS PROFESSIONAL TRAINING OF TEACHERS ON QUALITY EDUCATION

*Natalia MIHĂILESCU, dr. în științe ale educației
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu”
Cahul, R. Moldova*

ORCID ID: 0000-0002-3587-9110

CZU: 37.091.27

DOI: 10.46727/c.09-12-2022.p92-96

Rezumat. Considerăm că problematica calității formării continue a programelor de dezvoltare profesională destinate profesorilor din învățământul preuniversitar, centrată pe rezultatele elevilor, este una de mare interes pentru politicile educaționale, cu atât mai mult cu cât, în ultima perioadă, beneficiem de o mare atenție din partea instituțiilor europene, care ne împărtășesc din experiența lor și ne oferă strategii și mijloace de aliniere la sistemele comunitare. Acestea trebuie puse însă în acord cu specificul național și trecute printr-un filtru al eficacității și valorii.

Cuvinte-cheie: formare profesională continuă, educație de calitate, modernizare etc.

Abstract. We consider that the issue of the quality of the continuous training of the professional development programs for teachers in school education, focused on the students' results, is one of great interest for the educational policies, all the more so because, lately, we have benefited from a great deal of attention from the European institutions, which share their experience with us and offer us strategies and means of alignment with the community systems. However, they must be brought into line with the national specificity and passed through a filter of effectiveness and value.

Keywords: continuous vocational training, quality education, modernization, etc.

În contextul societății actuale și al multiplelor schimbări și transformări pe plan economic, social, politic, cultural, singura cale posibilă o reprezintă schimbarea sau dezvoltarea valorilor și principiilor unui învățământ de calitate. Formarea profesională a cadrelor didactice ar trebui să fie strâns legată cu perfecționarea individuală, în special când ne referim în prim plan la dezvoltarea personalității elevilor sau studenților.

Dezvoltând și creând personalități pentru societatea de mâine, nu putem spune că formarea inițială a cadrelor didactice este suficientă pentru aceasta. Însă, cunoștințele, competențele, aptitudinile dobândite în spațiul acesteiformări reprezintă piloni de bază a unui bun specialist pentru realizarea unei educații de calitate în era digitală în care ne aflăm astăzi. În acest context intervine formarea continuă care îl ajută pe cadru didactic să devină mai bun în ceea ce este și să realizeze un învățământ de calitate continuu [3, p. 21].

Conceptul de modernizare a sistemului educațional, care vizează îmbunătățirea calității educației în general și a calității formării specialiștilor în special, necesită actualizarea conținutului și metodelor de activitate educațională, activitatea în domeniul formării avansate a cadrelor didactice. Implicarea cadrelor didactice în formarea lor profesională schimbă radical abordarea

determinării cadrului didactic, a funcțiilor, responsabilităților și oportunităților sale de autorealizare.

A crescut nevoia unui cadru didactic capabil să implementeze activitatea pedagogică prin dezvoltarea creativă și aplicarea realizărilor științifice și a experienței pedagogice avansate. Problemele moderne impun profesorilor noi calități profesionale și personale, cum ar fi gândirea creativă sistemică, cultura informațională, comunicativă, competitivitatea, calitățile de lider, optimismul de viață, capacitatea de a-și crea propria imagine pozitivă, de a folosi resursele disponibile, metodele și tehnologiile de timp în activitățile lor pedagogice, de a-și evalua propria competență profesională, capacitatea de a-și analiza conștient activitățile, să demonstreze un comportament inovator, capacitatea de a rezolva în mod independent probleme complexe, de a gestiona, de a se adapta rapid la condițiile în schimbare, de a demonstra abilitățile de menținere și consolidare a sănătății și de a avea rezistență la stres [2, p.54].

Evaluarea și dezvoltarea competenței profesionale a unui cadru didactic în diferite etape ale carierei sale profesionale este una dintre cele mai importante direcții ale politicii moderne de stat în domeniul educației. Astfel, se poate pune în aplicare instrucțiuniprivind formarea și dezvoltarea unui sistem național de creștere a cadrelor didactice privind îmbunătățirea nivelului atins al calificărilor pedagogice. Deci, cadrele didactice ar trebui să țină cont de dezvoltarea lor profesională și să se implice în diferite activități genul respectiv.

Competența profesională a unui specialist poate fi dezvăluită ca o caracteristică integrantă a personalității, care determină capacitatea sa de a rezolva problemele profesionale și problemele profesionale tipice care apar în situații reale de activitate profesională folosind cunoștințe, experiență profesională și de viață, valori și înclinații.

Între timp, nivelul ridicat al cerințelor pentru profesorul modern, ritmul preeducării practicii educaționale, bazat pe diversificare, individualizare, digitalizarea educației, precum și dezvoltarea educației avansate și continue, conduc la faptul că profesorii acumulează deficite profesionale semnificative, care se manifestă ca absența sau dezvoltarea insuficientă a competențelor profesionale, provocând dificultăți tipice în atingerea obiectivelor și obiectivelor stabilite. Acest lucru se datorează faptului că profesorii nu țin întotdeauna pasul cu ritmul transformărilor continue din sistemul de învățământ în stadiul actual [1, p.68].

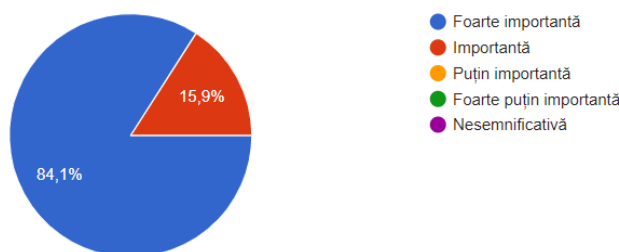
În opinia cercetătorilor Vicol N. și Butnaru C., „formarea continuă a cadrelor didactice reprezintă undemers particularizat de educație a adulților, bazat pe achiziții de natură metodică și psihopedagogică conexe cu nevoile de dezvoltare profesională, realizat în scopul optimizării rezultatelor școlare și sociale ale elevilor”, aceasta ne duce cu gândul spre concluzia că fiecare cadru didactic are nevoie de o continuă formare, o continuă dezvoltare a sa profesională, o autoformare [3, p. 21].

Triada: formarea inițială – formarea continuă – autoformarea, reprezintă acel circuit metodologic care în ajută pe fiecare cadru didactic să-și formeze o evoluție a activităților de perfecționare. În Republica Moldova, formareacontinuuă este inclusă în programul de perfecționare al oricărui profesor, alături de obținerea gradelor didactice și de alte activități dezvoltatoare de

carieră, precum manifestările metodico-științifice, schimburile de experiență, mobilitățile de studiu etc. [Ibidem].

Reieșind din acest context, cadrele didactice trebuie să fie pregătiți să facă față provocărilor societății bazate pe cunoaștere, oferind răspuns la problemele oamenilor și ale lumii contemporane printr-o educație de calitate, rezultat al unor eforturi inteligente, neaccidentale, nebazate pe hazard și spontaneitate. În acest scop a fost propus un chestionar unui număr de 44 de cadre didactice pentru a afla opinia lor cu privire la formarea profesională a acestora. În continuare vor fi prezentate și analizate rezultatele unor întrebări reflectate în chestionar.

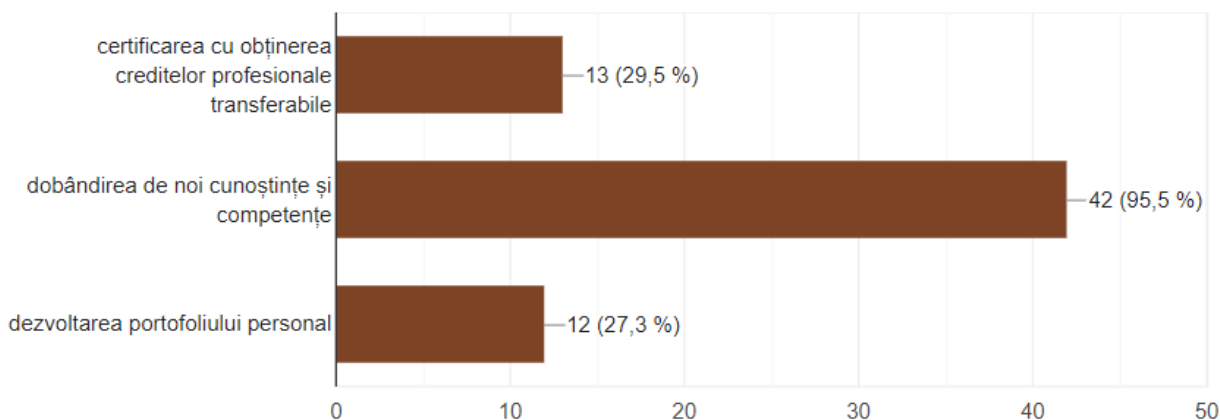
Prima întrebare: *Cât de importantă considerați activitatea de formare profesională continuă și de perfecționare pentru cariera unui cadru didactic?*, sunt obținute următoarele date:

Fig.1 Nivelul de importanță a activităților de formare profesională continuă și de perfecționare pentru cariera unui cadru didactic

Analizând datele respective putem observa că într-adevăr aceste activități de formare profesională dar și cele de perfecționare au o însemnătate destul de importantă în cariera de succes a unui cadru didactic. Deci, profesorii de astăzi sunt deschiși pentru a participa la astfel de activități și pentru a aduce un aport destul de mare în educația discipolilor lor.

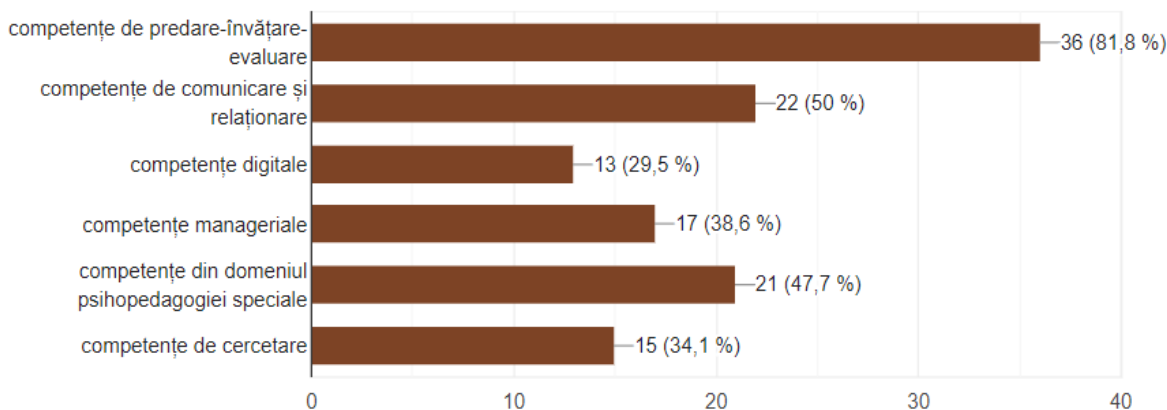
La cea de a doua întrebare oferită respondenților: *Care este scopul urmăririi programului de formare profesională continuă?*, aceștia au oferit următoarele răspunsuri:

Fig. 2. Scopul urmăririi programului de formare profesională continuă

Reflectând asupra rezultatelor obținute în fig.2 putem afirma că o bună parte dintre respondenți apreciază programele de formare profesională în special pentru dobândirea de noi cunoștințe și competențe. Aceasta demonstrează că scopul direct al acestor activități este înțeles corect de către majoritatea cadrelor didactice participante la chestionar. Însă, pe lângă faptul că aceste programe de perfecționare le oferă posibilitatea cadrelor didactice să obțină noi cunoștințe și abilități, mai au și scopul de a primi certificate cu obținerea creditelor profesionale transferabile. 12 respondenți au marcat că totuși aceste activități le oferă posibilitatea cadrelor didactice de a-și dezvolta și îmbogăți portofoliul personal.

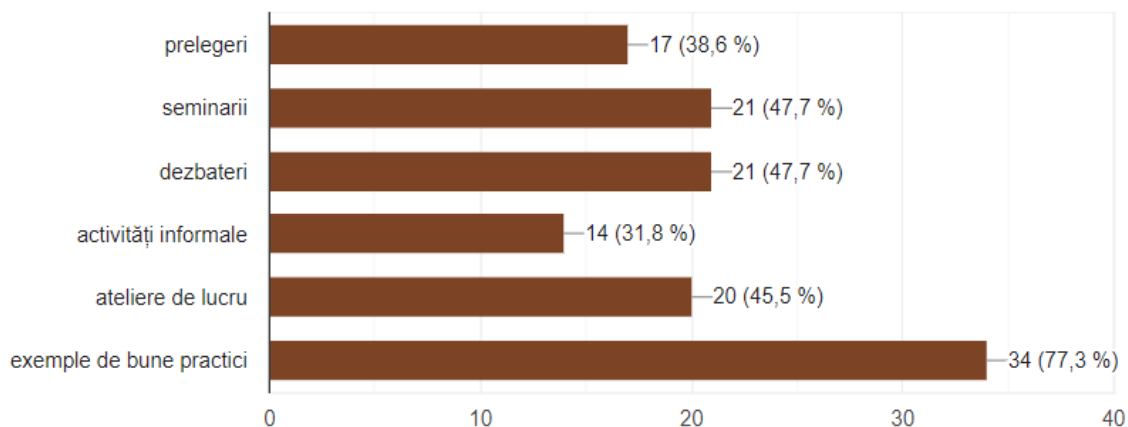
La întrebarea a 3-a: *Ce competențe vă propuneți să vă dezvoltați în cadrul programelor de formare profesională?*, respondenții au oferit următoarele răspunsuri:

Fig.3. Competențele cadrelor didactice dezvoltate în cadrul programelor de formare profesională

La această întrebare, o mare parte dintre profesori (36) au evidențiat că este dezvoltată competența de predare-învățare-evaluare. Competența care îi reprezintă pe acești dascăli în procesul lor de realizare a profesiei mult iubite. Această competență este urmată de competența de comunicare și relaționare care reprezintă și una dintre cele mai importante competențe de care ar trebui să dea dovadă fiecare profesor în cadrul orelor sale. Competența din domeniul psihopedagogiei speciale este evidențiată de către 21 de profesori, aceștia au considerat importantă și această competență din cauza că este conștientizat faptul că trebuie să dezvoltăm o educație bazată pe egalitate, toleranță și respect reciproc în instituțiile noastre educaționale.

La întrebarea a 4-a: *Menționați care dintre următoarele forme de activitate prezintă o importanță deosebită în cadrul cursurilor de formare profesională continuă?*, s-au obținut următoarele răspunsuri:

Fig. 4. Forme de activitate care prezintă o importanță deosebită în cadrul cursurilor de formare profesională continuă

Analizând aceste rezultate putem observa că respondenții pun accentul pe exemple de bune practici în cadrul activităților de formare continuă și pe seminarii, dezbateri și ateliere de lucru. Deci, aceste activități de formare profesională continuă sunt acceptate și urmate de către profesorii chestionați.

Ținând cont de faptul că era digitală este în plină expansiune, importanța valorică a programelor de formare se regăsește în activitatea didactică a fiecărui cadru didactic prin realizarea activităților de calitate. Reieșind din acestea, formarea continuă a cadrelor didactice se menține pe un rol important în formarea unor cadre didactice de calitate, astfel încât, generația de mâine să nu aibă de suferit.

BIBLIOGRAFIE

1. Iucu R. Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii. Ed. Humanitas Educațional, București, 2004, 164p. ISBN: 973-8289-89-0.
2. Șerbănescu L., Bocoș M., Ioja I. Managementul programelor de formare continuă a cadrelor didactice. Ghid practic, Ed. Polirom, Iași, 2020. 280p. ISBN: 9789-734-682-454.
3. Vicol N., Butnaru C. Formarea continuă a cadrelor didactice: nevoi și priorități de dezvoltare profesională. Chișinău, 2019, ISBN 978-9975-48-163-2.